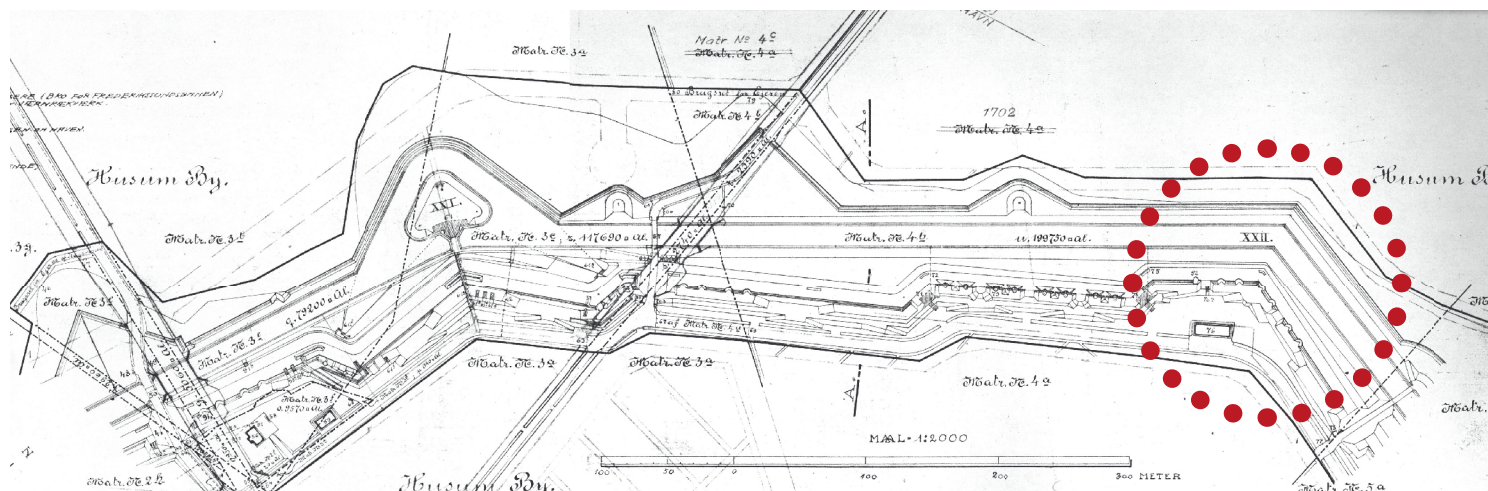

VESTVOLDEN LEGEPLADS

Anne Galmar og Anne Dorthe Vestergaard

Historiske fotos som inspiration for nye legefunktioner. 1. Trædæk i lejr. Rigsarkivet. 2. Manøvrering af kanoner. Forsvarets Bibliotek.

Historical photos as an inspiration for new play functions. 1. Wood deck in the camp. Rigsarkivet. 2. Maneuvering the cannons. Forsvarets Bibliotek.

Kan man både lege, motionere og lære om historie på samme tid? Ifølge de to nye landskabskontorer MIST + grassat – så er det en mulighed. Projektet er opstået, hvor de to projekter, København Kommunes *Plads til Leg* og *Revitaliseringen af Københavns Befæstning* mødes. På baggrund af kommunens og partnerskabets interesser er opgaven at skabe et historiefortællende rum til fysisk aktivitet og leg, som på een gang kan være et socialt mødested og et udendørs læringsrum. Vestvolden er i alt næsten 14 km lang og på store strækninger helt skjult af bevoksning. Legepladsen her skal placeres, hvor den eksisterende legeplads ved 'Bystævnet' ligger i dag – lige imellem Husum og Tingbjerg. Historien omkring Vestvolden og dennes funktion og tilblivelse er projektets omrejsningspunkt. Herfra hentes ideerne til legestationerne og til, hvordan man får pulsen op – på hele familien.

Vestvolden blev anlagt i perioden 1888-92. Som meget andet i tiden var også anlægget her

en ingeniørmæssig bedrift. Volden blev anlagt som en ring 7 km uden for København – skudlængden på datidens kanoner. Vestvolden har dog aldrig været under angreb – og allerede inden færdiggørelsen var dens funktion som befæstning forældet, da krigsteknikkerne havde ændret sig, og man nu med flyvemaskiner ville kunne flyve tæt på byen og kaste bomber. Historien om volden er derfor ikke historien om Danmark i krig, men historien om selve anlægget og dets tiltænkte funktioner og om, hvad soldaterliv anno 1890 var. En stor udfordring har derfor været at undgå det kontrafaktiske – at fastholde fortællingen om befæstningen tiltænkte funktion – uden at fortælle om en krig, der aldrig har været.

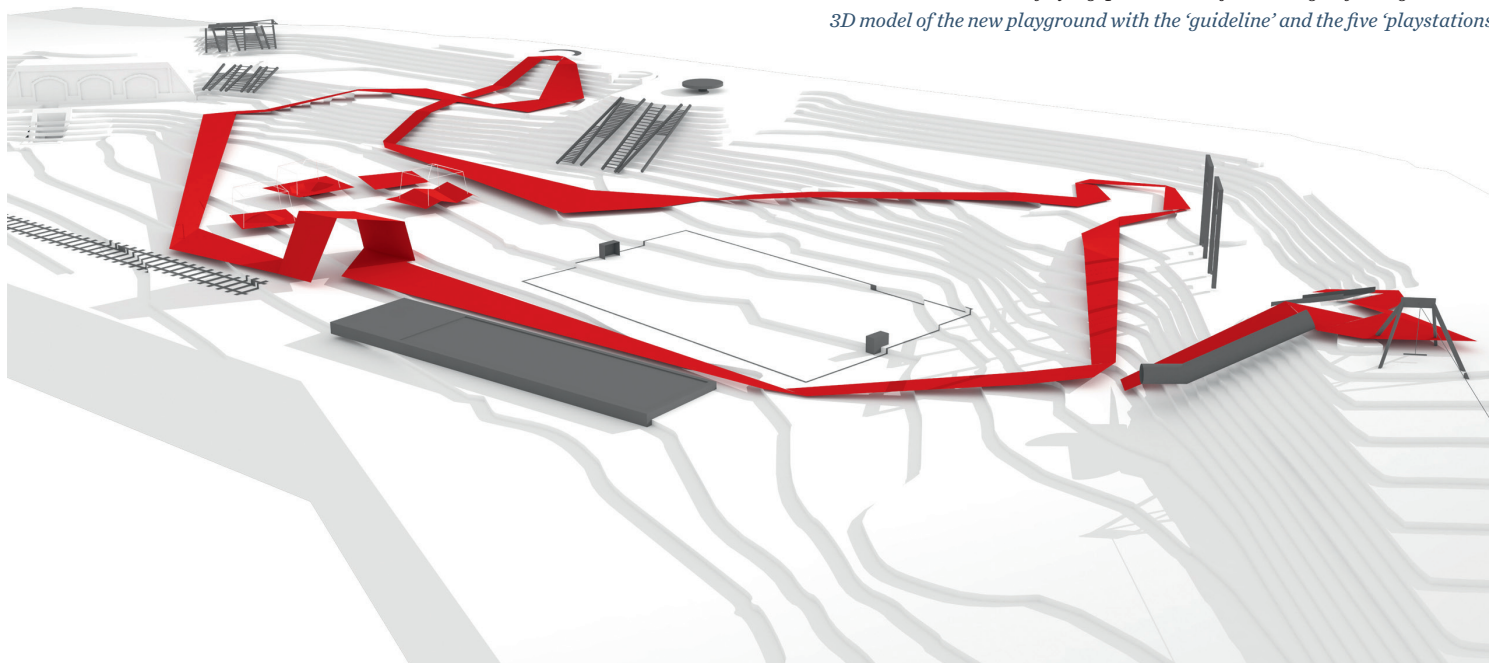
Voldens var oprindelig anlagt på åbent land som en skarpskåren, græsklædt figur med armerede betonkonstruktioner på siden, på indersiden mod baglandet en jernbane til fragt og en allé til at kamuflere banen. Volden er i dag en eroderet, blød jordform, som

på mange steder, også omkring legepladsen, er inddækket i et ufremkommeligt løvtæppe.

Det har derfor været en udfordring at finde og identificere de særlige områder i terrænet, som tidligere har haft en historisk funktion og betydning. De 'historiske punkter' ligger spredt over et meget stort område og har ikke nogen indlysende legesammenhæng. For at binde punkterne sammen og for at skabe tilgængelighed er indført et andet typisk træk fra tiden – trædækket. Dengang udlagde man træbrædder, så officererne kunne gå tørskoede rundt. I dag bliver trædækket til en 225 meter lang 'vejviser', som man kan følge rundt til legepladsens forskellige delområder.

Vejviseren leder rundt til fem 'historiske legestationer', der hver især knytter historie, leg og bevægelse sammen. Bevægelsen kommer naturligt ind, da legepladsen ligger både oppe på voldterrænet og på fladen bag volden. De sjoveste legeredskaber ligger højt,

3D model af ny legeplads med 'vejviseren' og de fem legestationer
3D model of the new playground with the 'guideline' and the five 'playstations'

Legeplads på Vestvolden, Husum

Udføres: 2011

Bygherre: Københavns Kommune TMF Partnerskabet (Realdania, Naturstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen)

Landskabsarkitekt: Mist v. Anne Galmar, landskabsarkitekt maa, mdl, grassat v. Anne Dorthe Vestergaard, landskabsarkitekt maa I samarbejde med Learning Spaces, TRANSFORM og Grontmij/Carl Bro

og man skal ofte klatre for at komme frem til dem. Ligestationerne knytter sig til de handlinger, der engang er foregået på stedet. Rampen, hvor soldaterne i forbindelse med øvelser slæbte kanonerne (som resten af tiden stod i depot i København) op og ned ad, er blevet fortolket til en svævebane, hvor man gentager bevægelsen med at trække materiel op og ned ad rampen. På samme måde er kikkertstationen med en oversigtstegning af datidens rundhorisont – et åbent landskab af landsbyer og dyrkede marker – blevet fortolket til en 'udkigspost', hvor man i dag på en stor skrånstillet 'drejeskive' udfordrer sin balance, mens man laver en snurrende bevægelse rundt, der mimer den bevægelse, man gjorde, mens man holdt udkig. På området ligger også et ammu-

nitionsdepot i beton. Dette indgår i legen som en kulisse for rollelege, hvor man fra begge sider af volden kan klatre op og 'indtage' eller 'forsvare' volden.

Området er fredet, og alle nye tiltag skal derfor godkendes af Kulturarvsstyrelsen. Og projektets største udfordring har ligget i at skabe en god legeplads, der tilgodeser både praktiske og æstetiske behov inden for de snævre rammer, som fredningen giver. Projektet kan derfor stadig ændre sig meget for at leve op til de krav, som Kulturarvsstyrelsen løbende stiller.

Anne Galmar, landskabsarkitekt maa, mdl og Anne Dorthe Vestergaard, landskabsarkitekt maa

Modsatte side. Kort ca. 1920 over nordlig del af Vestvolden med angivelse af legepladsens placering. Statens Forsvarshistoriske Museum

Opposite page: Map ca. 1920 over the northern part of the Vestvold showing the location of the playground. Statens Forsvarshistoriske Museum

Rydning og pleje, angiver hvor græsset klippes hver 2. uge

Clearing and care, shows where the grass should be cut every other week

1. lejrliv, 2. rollelege, 3. udkigslege, 4. svinge-hejse-svæve, 5. bold- og kuglespil

1. camp life, 2. role play, 3. lookout game, 4. swing-lift-glide, 5. ball games and bowling

